

leid, legt de heer Fleers de bij de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden voorgescreven eden af.

De **Voorzitter**: Ik wens u geluk met uw benoeming tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en verzoek u, uw plaats in ons midden in te nemen.

Ik deel nog aan de Kamer mede, dat ik bericht van verhindering tot bijwoning van de vergadering heb ontvangen van de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Defensie.

De ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)²

Aan de orde is de behandeling van de wetsvoorstellen:

- **Wijziging van hoofdstuk V (Ministerie van Buitenlandse Zaken) van de begroting van de uitgaven van het Rijk voor het jaar 1985 (wijziging naar aanleiding van de Voorjaarsnota; tweede wijzigingsvoorstel) (1985);**
- **Wijziging van de Algemene militaire pensioenwet (1986);**
- **Instelling van een Raad van advies voor het bibliotheekwezen en de informatieverzorging (Wet Raad van advies bibliotheekwezen en informatieverzorging) (1967).**

Deze wetsvoorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van het ontwerp van rijkswet **Goedkeuring van de op 11 oktober 1985 te Seoel tot stand gekomen Overeenkomst tot oprichting van het Multilaterale Agentschap voor Multilaterale Investeringsgaranties, met Bijlagen; Seoel, 11 oktober 1985 (19558, R 1309).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Redemeijer** (PvdA): Mijnheer de Voorzitter! Het wetsontwerp tot goedkeuring van de Overeenkomst tot oprichting van het Multilaterale Agentschap voor Investeringsgaranties, afgekort MIGA, dat thans voorligt en besproken wordt, ontmoet bij mijn fractie weinig enthousiasme. Immers, de in het wetsontwerp bedoelde activiteit kan gerekend worden tot de categorie "baat het niet, het schaadt ook niet". De betrokken ministers geven het zelf ook wel toe. In de memorie van antwoord wordt gesteld dat een aantal belangrijke ontwikkelingslanden een afwachtende houding aanneemt. Ook de Verenigde Staten lijken niet mee te gaan doen. Als je dat dan relateert aan het totale beleid op het terrein van de ontwikkelingssamenwerking, is het navrant te moeten constateren dat de oplossing van de werkelijke problemen, zoals de schuldenproblematiek, geen stap dichterbij komt.

Terug naar het wetontwerp. De memorie van antwoord geeft nog aanleiding tot enkele vragen. Op een vraag van mijn fractie naar de kosten van het MIGA in relatie tot het financiële plafond voor de ontwikkelingssamenwerking, zeggen de bewindslieden dat deze uitgaven in de meerjarenramingen voor multilaterale activiteiten zijn meegenomen. Echter, uit kranteberichten van de afgelopen dagen met als koppen "Bukman op het verkeerde been" en "Bukman wist niet dat hij de Wereldbank moest betalen" blijkt wat anders. Hoewel die berichtgeving op zichzelf aardig was, werd ook vermeld dat de verhoging die hier in het geding was, de verhoging van het kapitaal van de Wereldbank, tot gevolg zal hebben dat elders minder ruimte beschikbaar is voor ontwikkelingshulp. Kunnen de bewindslieden nog eens duidelijk maken hoe dat nu precies ligt?

De zogenaamde voorbereidingscommissie-Prepcom heeft in september 1986 verslag uitgebracht. Wat is er daarna gebeurd? Daaraan vastgekoppeld is de vraag: wanneer Nederland de overeenkomst goedkeurt, hoe lang duurt het dan nog voordat deze effectief kan worden?

Samenvattend en afsluitend, mijnheer de Voorzitter. Mijn fractie

wacht met belangstelling de antwoorden op deze vragen af.

De heer **Zijlstra** (CDA): Voorzitter! Mijn interventie zal een wat andere teneur hebben dan die van de heer Redemeijer. Naar onze mening is in ieder geval de bedoeling van dit wetsontwerp de ontwikkelingssamenwerking effectiever te doen plaatsvinden. Verder is duidelijk dat investeringen belangrijke bronnen kunnen zijn om de welvaart ook in ontwikkelingslanden te doen ontplooiën. Een instrument dat aanvullend wordt ingesteld en dat ten doel heeft deze ontwikkelingen te bevorderen, heeft dan ook onze warme instemming.

Er zijn drie zaken die ik nog even binnen vijf minuten zou willen memoreren. Wij hebben een vraag gesteld over de debudgetteringsproblematiek die ook met dit wetsontwerp annex is, alsmede een vraag naar de garantstellingen die uit de toepassing van deze methodiek kunnen voortvloeien. Wij vinden het antwoord niet erg diepgravend. Misschien is het ook een algemeen probleem wat zich beter leent voor een algemeen getinte beschouwing bij een ander onderwerp, misschien wel bij de algemene financiële beschouwingen. Onze fractievoorzitter is daar druk mee bezig. Ik weet dan ook niet of dit erbinnen past.

Een andere kwestie betreft de organisatorische effectiviteit. Aansluitend op het gevoel dat ook door onze collega's van de VVD is aangeduid, wil ik wijzen op het risico van het al te gemakkelijk grijpen naar nieuwe structuren en vormen zonder dat voldoende is onderzocht of wellicht een uitbreiding van een bestaand instrument of het onderbrengen bij een bestaande instelling niet even goed zou kunnen werken. Te vaak heeft een moeilijk in te nemen drang om een politiek succes te boeken, geleid tot instellingen en activiteiten die vervolgens meer met elkaar dan met het probleem waarvoor zij zijn ingesteld in de slag zijn. Ook in zo'n geval is een onderzoek naar de behoefte van een dergelijk instrument veelal wat oppervlakkig en vaak wat gebrekkig. Indertijd is bij voorbeeld met veel overtuiging en geloof de Wet herverzekering investeringen in het parlement aangenomen. Op dit moment wordt gemeld dat slechts